

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут економічний

Кафедра фінансів

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Страховий менеджмент

Освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування
другого (магістерського) рівня

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий
ринок»

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Страховий менеджмент
Освітня програма	«Фінанси, банківська справа та страхування» другого (магістерського) рівня
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	нормативна
Курс / семестр	1 курс / 2 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 16 год. Самостійна робота – 58 год. 3 кредити ЕКТС
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://test-d-learn.pnu.edu.ua/teacher/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою курсу «Страховий менеджмент» є формування у студентів знань з підготовки та реалізації управлінських рішень, що забезпечують раціональне формування і використання потенціалу страхових компаній і гармонізацію фінансових інтересів споживачів страхових послуг, власників і персоналу страхових компаній, посередників та держави. У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення лекційних та практичних занять. Необхідним елементом успішного засвоєння матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів із загальнооекономічною та спеціальною літературою, нормативними актами.

Ціль курсу «Страховий менеджмент» спрямована на підготовку магістрів з фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, які повинні знати теорію і методологічні засади управління страховими організаціями та їхніми структурними підрозділами з метою використання цих знань у процесі безпосередньої роботи в страховому бізнесі або здійсненні зі страховиками господарських, контрольних та інших відносин, притаманних відповідним суб'єктам фінансової системи.

Компетентності

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

СК1. Здатність використовувати фундаментальні і закономірності розвитку у фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку у поєднанні із дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для

обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.
СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

Програмні результати навчання

ПРН01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПРН08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПРН09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПРН12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

3. Структура курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання	Термін виконання
Тема 1. Сутність та значення страхового менеджменту. Сутність та зміст поняття «страховий менеджмент». Складові страхового менеджменту. Страхові компанії: види та значення. Правове забезпечення страхування. Управління процесом створення страхових організацій та ліцензування страхової діяльності. Організаційна структура страхової компанії.	Лекція, практичне заняття	[1, 2]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією. Ресурсний потенціал страхової організації та його складові. Основні організаційно-правові форми здійснення страхової діяльності в Україні. Процес створення страхової компанії. Основні типи організаційних структур управління страховою компанією, їх переваги та недоліки.	Лекція, практичне заняття	[1, 6]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Планування страхової діяльності.	Лекція, практичне	[1, 7]	Опрацювати лекційний	До наступного

<p>Мета, завдання та особливості фінансового планування діяльності страховика. Фінансовий план страхових компаній: зміст, значення, види та порядок складання. Бюджетування в системі оперативного фінансового планування діяльності страхових організацій. Контролінг діяльності страховиків, його сутність, завдання та функції.</p>	заняття		матеріал, підготуватися до практичного заняття	заняття за розкладом
<p>Тема 4. Управління страховими ризиками. Сутність та класифікація ризиків. Способи управління та оцінка ризику. Державні механізми профілактики настання ризиків у діяльності страхових компаній.</p>	Лекція, практичне заняття	[1, 2, 4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 5. Управління тарифною політикою страхової компанії. Особливості управління тарифною політикою страховика. Порядок розрахунку нетто-ставки. Брутто-ставка як плата за страхові послуги.</p>	Лекція, практичне заняття	[2, 3, 4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття, розв'язати задачі	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 6. Фінансові результати діяльності страхових організацій. Грошовий обіг страхової організації. Страхові премії. Склад доходів і витрат страхових організацій. Прибуток страхової компанії.</p>	Лекція, практичне заняття	[3,4]	Опрацювати лекційний матеріал, Пройти тестування до теми	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 7. Оподаткування страхової діяльності. Система оподаткування страхових організацій в Україні. Основні показники, які характеризують рентабельність діяльності страховика, порядок їх розрахунку. Прогнозування прибутку та рентабельності страхової організації.</p>	Лекція, практичне заняття	[3,4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	До наступного заняття за розкладом
<p>Тема 8. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі. Задачі, функції та особливості організації маркетингової діяльності в страховій компанії</p>	Лекція, практичне заняття	[4]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного	До наступного заняття за розкладом

Страховий продукт в системі маркетингу: стуність та класифікація. Маркетингова політика страховика.			заняття	
---	--	--	---------	--

4. Система оцінювання курсу

Система оцінювання курсу	
100 бальна – екзамен по дисципліні виставляється за схемою 50 балів протягом семестру та 50 балів екзамен:	
“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;	
“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності розв’язках;	
“задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;	
“незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.	
Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	-
Семінарське заняття	36
Самостійна робота	8
Індивідуальне завдання	6
Залік/Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		-
Семінарські з-тя		4		6		6		6		6		8						36
Самостійна р-та													8					8
Індивідуальні завдання															6			6
Залік /Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

6. Ресурсне забезпечення

Для навчання використовується мультимедійне обладнання: проектори для презентацій та інтерактивний сенсорний монітор.

Матеріально-технічне забезпечення	<p>Навчальний процес забезпечується інформаційними, навчальними, методичними ресурсами, розміщеними на платформі дистанційного навчання https://d-learn.pnu.edu.ua/, наявністю корпоративної пошти.</p> <p>Функціонують комп'ютерні класи, наукова бібліотека університету з доступом до мережі Інтернет, ресурси якої доступні через сайт університету: http://lib.pnu.edu.ua/, http://lib.pnu.edu.ua/elibrary.php., електронний репозитарій: http://lib.pu.if.ua:8080/.</p>
-----------------------------------	---

Рекомендована література

1. Клапків Л.М., Клапків Ю.М., Свірський В.С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2020. 171 с.
2. Сокиринська І.Г., Журавльова Т.О., Аберніхіна І.Г. Страховий менеджмент: навч. посібник Дніпропетровськ: Пороги, 2016. 300с. URL: https://nmetau.edu.ua/file/sokirinska_strahoviy_menedzhment.pdf
3. Стратегічне управління страховою компанією: Кол. моногр. / В.М. Фурман, О.Ф. Філонюк, М.П. Ніколенко, О.І. Барановський та ін.; Наук. ред. та кер. кол. авт. д-р екон. наук В.М. Фурман. К.: КНЕУ, 2008. 440 с.
4. Страховий менеджмент: підручник / С.С. Осадець, О.В. Мурашко, В.М. Фурман та ін.; за наук. ред. д-ра екон. наук, проф. С.С. Осадця. К.: КНЕУ, 2011. 333с.
5. Супрун А.А., Супрун Н.В. Страховий менеджмент: Навч. посібник. Львів: Магнолія 2006, 2011. 301 с.
6. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
7. Алескерова Ю.В., Салькова І.Ю., Федоришина Л.І. Страховий менеджмент: підручник. Вінниця: ВНАУ, 2019. 295 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра фінансів вул. Шевченка 57, каб. 801 https://kfin.pnu.edu.ua/
Викладач	к.е.н., доцент кафедри фінансів – Кохан Ірина Василівна; к.е.н., доцент кафедри фінансів – Солоджук Тетяна Василівна
Контактна інформація викладача	irina.kokhan@pnu.edu.ua tetiana.solodzhuk@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Студенти повинні дотримуватись академічної доброчесності, а саме: - самостійне виконання навчальних завдань,
--------------------------	---

	<p>завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <ul style="list-style-type: none"> - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. <p>Порушенням академічної доброчесності є: плагіат, фальсифікація, списування тощо.</p> <p>Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/.</p>
Пропуски занять (відпрацювання)	Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. Поточні «2», отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у електронному журналі обліку роботи академічних груп
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти повинні вчасно приходять на заняття, відповідно до діючого розкладу, та не залишати аудиторію без дозволу викладача, а також не заважати викладачу проводити заняття.
Додаткові бали	Студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі – роботі конференцій, студентських наукових гуртків, підготовці публікацій, а також були учасниками олімпіад, конкурсів, тощо присуджуються додаткові бали.

Неформальна освіта	<p>Онлайн-курси із сертифікатами на платформах:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Prometheus https://prometheus.org.ua/about-us/ – Coursera https://www.coursera.org/ – Освітні серіали на платформі «Дія. Цифрова освіта» https://osvita.dia.gov.ua/courses. З цифровими навичками можна ефективно та безпечно застосовувати технології в роботі та навчанні, для професійного та особистісного розвитку. – Google digitalworkshop – навчальні матеріали для розвитку бізнесу та кар'єри. https://learndigital.withgoogle.com/digitalworkshop-ua/courses – Duolingo – платформа для вивчення іноземної мови https://uk.duolingo.com/ – TED – платформа, що займається поширенням ідей, зазвичай у формі коротких переконливих переговорів, дискусій на актуальні теми розвитку бізнесу та саморозвитку https://www.ted.com/
--------------------	---

Викладач _____

Кохан І.В.

Викладач _____

Солоджук Т.В.